

پیشگفتار

آموزش زبان فارسی به غیر فارسی زبانان مدتهاست به طور هم‌زمان در دستور کار سازمانها و نهادهای گوناگون قرار دارد و به موازات آن کوششهای فراوانی در راستای تهیه و تدوین مواد آموزشی صورت گرفته است. اما آنچه انجام شده بیشتر جنبه آموزش عمومی داشته است.

کتاب *آزمایشگاه زبان فارسی* (۱) بر اساس دو ملاحظه روش‌شناختی تدوین کتاب، یعنی متن درسی و نیازهای انگیزشی زبان‌آموز طراحی شده است. این کتاب که برای دانشجویان زبان و ادبیات فارسی دانشگاههای کشور سوریه نگاشته شده است با روش موقعیت محور، دانشجویان غیر ایرانی را با مفاهیم روزمره‌ای آشنا می‌کند که فقط در محیط طبیعی و در یک ارتباط نزدیک قابل دسترسی است.

در این کتاب سعی شده موقعیتهای ابتدایی، اما مهم مواجهه زبانی و فرهنگی، برای زبان‌آموز بازآفرینی شود. از این رو قبل از تدوین کتاب موقعیتهای گوناگون بررسی و از بین آنها، پرکاربردترینها گزینش شده است، ضمن آنکه با ظرافتی نه چندان آشکار - اما عمیق و آگاهانه - بر مشترکات فرهنگی تأکید شده است. این تفکر و تلاش حتی در انتخاب اسامی، توصیف فضاهای فرهنگی و ملی و نمایش ارتباطهای انسانی به کار بسته شده است.

در مطالب درسی این کتاب، به منظور ایجاد ارتباط مؤثر با موقعیتهای و با هدف ایجاد جذابیت متون برای مخاطبان بزرگسال، شخصیت‌های داستانی ایرانی و سوری در محیطی دانشگاهی و خانوادگی با ارتباطی صمیمی به خلق موقعیتهای می‌پردازند. اگرچه موضوع داستانها متنوع است، تعداد شخصیتها محدود است تا از این طریق نوعی پیوستگی بین وقایع ایجاد شود و مخاطب را از ملال متون یکنواخت رها سازد. در این کتاب از روش آموزش غیرمستقیم (indirect method) و متن بنیاد

(text based) بهره گرفته شده و کوشش شده است تمرینها به تقویت مهارت شنیداری و گفتاری زبان آموز کمک کند، البته متن درسها و تمرینها مهارتهای خواندن و نوشتن فارسی آموزان را نیز تقویت خواهد کرد. اگرچه هدف نخست با استفاده از ابزارهای رسانه‌ای تکمیلی می‌تواند به تحقق نزدیک‌تر شود، با این حال مهارت مدرس در بهره‌گیری از شگردهای آموزشی متنوع، وابستگی به این ابزار را تا حد زیادی مرتفع می‌سازد.

در انتها لازم می‌دانم از همکاری همه عزیزانی تقدیر کنم که در قالب مأموریت علمی، سازمانی یا غیر آن به ارتقاء این کتاب کمک نمودند و نام بردن از همه آنها ممکن نیست. از آن میان سپاس ویژه‌ام را تقدیم می‌کنم به جناب آقای دکتر احمد احمدی برای تذکر برخی نکته‌های ادبی، سرکار خانم سیمین هاشمی برای ظرافتهای ویرایشی و دانشجویان عزیز ایران‌شناسی دانشگاه چارلز پراگ که رشته دوشان زبان عربی بود و این کتاب را به حمد خداوند با موفقیت کامل با آنها سنجیدم.

دکتر زهرا ابوالحسنی

۱۳۹۰/۹/۴